

Iz bojišča je došla žalostna vest, da je padel poročnik Kuntara, doma iz okraja Laški trg. Praporščak Hočevar piše o tem profesorju č. g. Vreže-tu: Dovolite, da Vam danes natančneje poročam o smrti tovariša Kuntara. Artilerijska priprava za deveto ofenzivo je trpela 4 dni. Žrtev te priprave je bil tudi tovariš Kuntara. Dne 30. oktobra zvečer sem bil se pri njem. Imel je slabo kritje v mali dolini, 20 korakov za strelnim jarkom. Govorila sva se o dopustu, s katerega sva baš prišla. Bil je še zelo vesel. Dne 31. oktobra popoldan je padla 3 korake od kritja težka mina. V kritju sta bila praporščak in poročnik Kuntara. Praporščak je bil takoj mrtev. Kuntara je pa dobil težke poškodbe na glavi in prsih. Umrl je dne 3. ali 4. novembra v vojaški bolnici v Ljubljani. Trpel je mnogo, kakor je pripovedoval poročnik, ki ga je videl še v Ljubljani. Radi njegove mirnosti je bil zelo priljubljen pri tovariših častnikih, kakor tudi pri moštvu. Bil je neprenehoma 15 mesecev na fronti. Zopet se je število tovarišev skrčilo. Na njegovo mesto sem prišel še isti večer jaz s svojo četo. Drugi dan, to je dne 1. novembra, smo imeli 11 ur bobnebi ogenj artilerije in tudi min. To je bilo nekaj strašnega! Potem je pa prišla infanterija. Mislili so, da nismo več živi, pa so se močno zmotili. Pokazali smo jim, kdo da smo Slovenci. Pri prvem napadu se jim je posrečilo na 200 korakov dolgi fronti vdreti, a smo jih kmalu zapodili v beg, deloma pa vjeli. Isti dan smo še imeli 4 napade, a so bili vsi gladko zavrnjeni. Dne 2. novembra so bili zopet 3 napadi in 1 protinapad. Večno smo se skazali. Dobili niso nič. Naša stotinja je nalovila 422 sovražnikov in vplenila 5 strojnih pušk. Pozdrave!

Od Sv. Petra pri Radgoni se nam piše: Milo je peval zvonček v vasici Imanoški dne 30. septembra ter naznanjal tužno vest, da se je na željo staršev in sestrice pripeljalo mrtvo truplo pridnega mladeniča Alojzija Žigert iz Inomosta v radgonsko mrtvašnico. In še isti dan je bil spreved na šentpetersko pokopališče. Kako je bil rajni priljubljen in pri vseh spoštovan, pokazal je njegov pogreb, katerega se je udeležila ogromna množica ljudstva. Rajni se je bojeval na južnem bojišču in kakor se bere iz njegovega dnevnika in kakor poročajo njegovi tovariši, je mnogo, mnogo prestal in bil v silnem ognju, a božja roka ga je povsod varovala. A žalibog se je rajni Alojzij prehladil in se ga je lotilo vnetje pljuč ter se je tako v četu svoje mladosti (v 20. letu) dne 23. septembra, preselil v boljšo domovino. Oj z Bogom, z Bogom! Dragi Lojzek ti, vidimo se nad zvezdami!

Iz našega kroga Slovencev je častno padel za domovino dne 25. novembra deseterik Ivan Krevelj, doma iz Trbovelj. Iskrene pozdrave pošiljajo iz bojnega polja slovenski topničarji od gorskega topničarskega polka št. 3: četovodja Valentin Mežnar, Comilsko: predmojster Franc Medvešek, Deskle pri Gorici: topničarji: Anton Šuk, Slovenjgradec, Ivan Ravnikar, Laški trg, Franc Vrežar, Selo pri Ljubljani in Ivan Rozman, Bohinska Bistrica.

Iz Ruske Azije je prišlo poročilo, da je v vojnem vjetništvu umrl Anton Kramp iz Sv. Jurija ob Pesnici. Zdaj je tudi oblastveno potrjeno, da je res že dne 10. novembra 1915 padel Filumen Marko priden delavec in tukajšnji pomožni cerkovnik. Počiva v Bogu!

Padel je na Krasu Ernest Bregant, bivši trg. pomočnik pri g. Fontanu v Mariboru, priden in ljubljani sin g. Jurija Bregant, nadučitelja v pokoji. Šel je iz strelnega jarka, šrapnel ga zadene in raztrga. Bridko žalujočim staršem najprisrčnejše sozlagie: mlademu junaku pa naj bo kraška zemlja lažja!

Vsem umrlim slovenskim junakom boji Bog milostljiv Sodnik!

Skupščina Zadružne Zveze.

Dne 12. decembra se je v Mariboru ob izredno obilni udeležbi vršil občni zbor Zadružne Zveze v Ljubljani (oddelek za Stajersko). Skupščina je otvorila in vodil predsednik prof. dr. Hohnjec. Izrazil je svoje veselje nad veliko udeležbo ter pozdravil navzoče, zlasti poslanca dr. Kreka. V vznesenih besedah se je spominjal rajnega cesarja Franca Jožefa, pod kojega vladno se je slovensko združništvo razvilo do sedanje visoke stopnje. Nato je izrazil globoko vdanoost našega ljudstva do novega cesarja Karla I., ki je že koj ob nastopu svoje vlade pokazal, kako mu je naš slovenski narod pri srcu, ko je izvanredno odlikoval kranjski pešpolk št. 17 in lovski bataljon št. 20.

Nadrevizor Vl. Pušenjak je nato podal obširno poročilo o delovanju pododbora, katero se je vzelo z odobrenjem na znanje. V razgovoru je med drugimi razpravljal dr. Krek o vojnem posojilu, o skladiščnih zadrukah in o nadaljnjih nalogah knjižniških zadrug.

Predsednik Zadružne Zveze dr. Krek je govoril o položaju na denarnem trgu in o obrestni politiki. Njegovo stvarno in temeljito predavanje je napravilo globok vtis.

Nato je poročal nadrevizor Pušenjak o skupnem delovanju slovenskoštajerskih zadrug, potem pa o novih davkih in pristojbinah, ki zadevajo

zadruge. Vnel se je živahen razgovor o raznih združnih vprašanjih, nakar zaključil predsednik dr. Hohnjec zborovanje, ki je trajalo čez tri ure.

Popoldan ob 3. uri se je zbralo veliko zborovalcev, ki so se razgovarjali o vojnem posojilu in o tožadnih korakih, zlasti z ozirom na podpisovanje občin. Ob 5. uri popoldne se je zaključil razgovor.

Zadružni dan nam je dal vpogled v naše razmere, v naš položaj, podal nam sijajno sliko o naših zadrukah, dobili smo navodila za naše nadaljnje delo in smo z velikim zadovoljstvom zapustili po peturnem zborovanju skupščino, katero je obiskala večina slovenskoštajerskih članic.

Ogrsko.

Na Ogrskem se živahno pripravljajo na slovesno kronanje kralja in kraljice. Ogrsko-hrvatski državni zbor je izvolil odbor, ki sestavlja besedilo opege svečanega odloka, ki ga izda kralj Karol IV. povodom svojega kronanja za ogrskega in hrvatskega kralja in v katerem potrjuje ustavne pravice deželne krone sv. Stefana.

Dne 12. decembra je cesar v Budimpešti sprejel poklonitev gosposke zbornice in zastopnikov državne zbornice. Pogovarjal se je z raznimi ogrskimi politikami in se je še isti dan na večer vrnil nazaj na Dunaj.

V seji ogrske zbornice dne 12. decembra je grof Tisza podal izjavo glede naše ponudbe četveropsporazumu za marovna pogajanja. (Glej naš članek „Bethmann-Hollweg in grof Tisza.“) V prejšnji seji, dne 11. decembra, je grof Batthyany skušal zavratiti trditve, ki krožijo v Avstriji, češ, da Ogrska prepušča Avstriji mnogo premalo živil. Govornik je zatrdil, da Ogrji dajo Avstriji dovolj (!) odvisnih živil, da pa Avstriji prodajajo na Ogrsko svoje industrijske izdelke za zelo pretirane cene.

Spori na Francoskem.

Med francoskim vrhovnim armadnim poveljnikom Joffrem in ministrskim predsednikom Briandom je nastalo resno nesoglasje. Nekatera poročila pravijo, da bo šel Joffre v pokoj, druga pa, da bo ta usoda zadela Brianda. Francoska javnost meče obema polena med noge, češ, da sta kriva vojnih neuspehov na francoski fronti in na Balkanu.

Novo angleško ministrstvo.

Kakor v današnjem uvodniku pišemo, je moralo angleško ministrstvo Asquith odstopiti in napraviti prostor Lloyd Georgesu, ki je poklical v svoje ministrstvo skoro same zagrizene pristase nadaljevanja vojske. Novo angleško ministrstvo šteje 31 udov, od katerih so 3 člani delavske stranke. Ministrstvo je ločeno v ožje in celotno ministrstvo. V ožjem, takozvanem vojnem ministrstvu, je samo pet članov.

Rumunsko bojišče.

Naše prodiranje v Rumuniji je bilo dne 6. decembra venčano z velikim uspehom, ker so naše čete zavojevale rumunsko prestolnico — Bukarešto. Že v zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ smo o tem znamenitem dogodku nakratko poročali. Rumunska armada svojega glavnega mesta niti ni mnogo branila. Bolgari so skoro brez boja kot prvi vkorakali v Bukarešto. Kakšna čustva so pri tem zmagovalnem vходу navdajala Bolgare, razumemo iz tega, če pomislimo, da so se v tem mestu leta 1913 kovali tisti črni naklepi, vsled katerih so Rumuni Bolgarom padli za hrbet in jih oropali Dobruče. Rumunski kralj je že dne 2. dec. na tistem zbežal iz svoje prestolnice proti Ruski.

Padec Bukarešte je v Avstriji, Nemčiji, Bolgariji in Turčiji vzbudil veliko veselje. Po celi naši državi so zvonili zvonovi. Pri sovražnikih pa je zavladala precejšnja poparjenost, ker niso pričakovali, da bi naše prodiranje v Rumuniji imelo tako hitro in tako velike uspehe.

Ko je padla Bukarešta, se je morala rumunska armada umikati vedno dalje proti vzhodu, naši pa pritiskajo za njimi. Dne 8. decembra so Bolgari pri Črnivodi prekoračili Donavo in tako rumunskim četam, ki so bile med Silistrio in Črnovodo ob Donavi zakopane v zelo močnih jarkih, prišli za hrbet. Rumuni so se morali v brzem begu umakniti proti severovzhodu in tako izprazniti svojo donavsko obrambno črto. Naše armade, ki stojijo v Dobruči in v Rumuniji, so se tako strnile v skupno bojno črto.

Severozahodno od Bukarešte so naši zadnje dni

potolkli, vjeli in razpršili skoro vse tiste čete, ki so se umikale iz sedmograškega obmejnega gorovja. In danes v sredo, ko to pišemo, stojijo naše čete že več kot 40 km vzhodno od Bukarešte in sicer na črti reka Buzeu (izvira vzhodno od Brašvega, teče skozi srednjo Rumunijo in se izteka v reko Seret)—Mizil—Jalomita—Črnovoda ob Donavi. Bolgari so se polastili velikanskega mostu čez Donavo pri Črnivodi. Sovražnik se stalno umika; kje se bo ustavil, se da težko reči.

Na severnem koncu rumunske fronte so naši vse rusko-rumunske sunke krvavo odbili.

Vojaški uspeh v Rumuniji je torej popoln. A velik pa je tudi plen, ki je padel zmagovalcem v roke. Nemški državni kancelar Bethmann-Hollweg je o tem v državni zbornici dne 12. decembra naslednje izjavil: Velike zaloge žita, živil, olja in drugih reči so v Rumuniji padle v naše roke. Sedaj se odpeljujejo k nam. Kljub vsej tesnobi bi bili tudi z lastnim izhajali, sedaj pa je naša gospodarska varnost zagotovljena!

Ogromen plen.

Naše armade so napravile v Rumuniji upravnogromen plen. Od 700.000 mož, ki jih je štela prejšnja rumunska armada, je 145.000 mož vjetih, med njimi 1600 častnikov. Najmanj tako visoko je število padlih, ranjenih in razpršenih. Tako je najmanj 300.000 mož za Rumunijo izgubljenih. Ostanke še torej samo približno 400.000 mož, katerim pa manjka najnujnejšega vojnega gradiva. Od 400.000 pušk, ki jih je rumunska armada imela na razpolago, je polovica po naših vplenjena. Od 800 poljskih in 60 težkih topov, s katerimi je sovražnik pričel vojsko, je 422 poljskih, oziroma 25 težkih v naših rokah. Strojnih pušk pa so naši vplenili celo 364.

Rumunija meri 137.902 štirijaška kilometra, in od tega so naši že zasedli 64.000 km. Od železniške mreže, ki meri 3087 km, je v naših rokah 2000 km. Poleg tega smo vplenili nepregledno velike zaloge raznovrstnih živil in olja ter 130 železniških lokomotiv in 4500 vozov.

Zmagovalec dobil soli, kruha in cvetlice.

Ko se je drugi dan po zavzetju Bukarešte pl. Mackensen v avtomobilu pripeljal v Bukarešto, kjer se je nastanil v kraljevski palači, so mu prinesli meščani nasproti hleb kruha in krožnik soli v znamenje, da ga sprejmejo kot dobrodošlega gosta in se mu pokorijo. Mestne gospodične pa so mu izročile duhteče šopke cvetlic.

Rusko bojišče.

Rusi kljub neprestanemu silovitemu napadanju v Karpatih niso mogli nikjer predreti naše fronte. Ruske izgube so naravnost ogromne, ker rusko armadno vodstvo po svoji stari navadi meče vedno nove čete proti našim dobrozavarovanim postojankam. Najhuje napadajo Rusi v prostoru med Kirlibabo in Dornovatro v bukovinskih Karpatih. Tudi pri Tatarskem prelazu v Galiciji je ruski naval zelo močan, istotako pri kraju Oena vzhodno od Čik-Sereda na sedmograški meji.

Italijansko bojišče.

Italijani še niso pričeli z napovedano deseto ofenzivo. Sempatje se sicer razvija na Krasu živahen artilerijski dvoboj, pomembnejših infanterijskih spopadov pa zadnji čas ni bilo.

V italijanski državni zbornici so bile te dni zelo burne razprave. Nekateri poslanci so zahtevali, naj bi se Slovanom na vzhodnem bregu Adrije, kadar ga bo Italija zasedla (Lah dela račun brez krmarja!), pustile njih narodne pravice. (Hinaj!) Kadorni in ministru Bissolattiju se je očitalo, da sta kriva italijanskih vojnih neuspehov. Nekateri poslanci so se pritoževali, da se z avstrijskimi vojnimi vjetniki premilo postopa. Vladni zastopnik je izjavil, da se bo odslej naprej z avstrijskimi vjetniki strožje postopalo.

Prisega na bojišču.

(Izvirno poročilo.)

Pretekle dni je polagala avstro-ogrsko armada svojemu najvišjemu vojnemu gospodu cesarju Karlu I. prisego zvestobe. Kolikokrat so v vojašnicah v mirnem času na novo odbrant fantje z navdušenjem polagali to prisego in obečali, če bo treba tudi

s krvjo potrditi to, kar so obljubili. Ta trenutek je bil za vsakega svečan, kajti vsakega je prešinila zavest, da od tega trenutka ne sliši več samo sebi in svojim ljubim, temveč da je od tega dneva last skupne domovine, kot njen branitelj, in da ji daruje, če treba tudi svojo srčno kri.

Kako svečana, kaka resna je še pa te ta prisega, ki jo danes polagamo mi med gromenjem topov in pušk, po več kot dvestoletnih bojih, našemu novemu vladarju, da se bomo borili do zadnje kaplje krvi, proti vsakemu sovražniku in kjerkoli zahteva volja Njegovega cesarskega Veličanstva.

Nikdar ne bom pozabil te prispege. Bilo je na večer, ko pride povelje, da se zberemo k prispegi, k prispegi, ki je pač bolj pomenljiva, kot je bila nekada, ko smo kot mladi fantje prisegali presvitliemu vladarju zvestobo do smrti, a to v domačih garnizijah in še nismo vedeli, kake težave in grozote prinese vojska. Bili smo še pač mladi, sami zase, brez družin. A sedaj!

Stemnilo se je. Poveljnik, naš nadporočnik D., nas je razvrstil po narodnostih. Nastala je svečana tišina. Nekako čudno nam je pri srcu. Tudi blede luna, naša verna tovaršica v teh visokih planinah, je svetila bolj skrivnostno kot navadno, hribi, ki nas obdajajo, se mi zdijo kot neme priče naše prispege, ki se dviga k Bogu. Da, kot te gore bomo stali, neomajano, do zadnjega diha za čast in slavo avstrijsko-ogrske monarhije in naše lepe slovenske domovine. Res, nekako čudno nam je bilo pri srcu. Visoko vrh planin, na zasneženih vrhovih, v očigled smrti, prisega do smrti! Zalibog da mnogi izmed naših tovarišev ni bil z nami v tem resnem trenutku. Njih trupla počivajo v daljnih bojnih poljanah in na nestetih bojiščih. Pa tudi njih zadnje misli so bile: Bog ohrani, Bog obvari nam cesarja, dom in Avstrijo!

Pionir M. Omladič. Savinjan.

Puškina cev je bila vroča od samih strelcev.

Infanterist Jožef Zakanjšek, ki služi pri 47. pešpolku, ki se bori proti izdajalskemu Lahu, piše svojim domačim pri Sv. Juriju ob Taboru sledeče:

Do dne 19. novembra smo bili za rezervo, da se malo odpočijemo, ker smo slutili, da bo polentar prišel z ofenzivo. Dne 19. novembra ponoči pa smo odrinili v strelne jarkove. Naši jarki so bili še novi in popolnoma plitvi. S tovarišem sva začela kopati še bolj globoki rov. Nad glavami pa so tulile granate in šrapeli, da je bilo groza. Priporočil sem se še Mariji Devici, naj me varuje vsega hudega. Ob 6. uri zjutraj, dne 20. novembra, pa je začel sovražnik z napadom. Tega trenutka ne bom pozabil, če živim še sto let. Pred našimi strelnimi jarki se je prikazalo kar črno Italijanov. Hitro smo zgrabili za puške in kmalu je ležala prva vrsta na tleh. Za njimi pa je prišla druga, tretja; bilo jih je brez konca in kraja. Moja puška je bila že vroča, da je že skoraj nisem mogel več držati. Toda streljal sem še vedno kakor brez uma dalje. Ob osmi uri je napad ponehal. Mnogo naših je bilo ranjenih, a še mnogo več pa sovražnikov. Pred našimi jarki je ležalo cele kope mrličev, med njimi so pa tarnali ubogi ranjenci. Čez dan se je napad še ponovil in tudi drugi dan, pa vsakokrat smo Laha srečno odbili. Zraven pa je še neprestano deževalo noč in dan. Jaz sem bil popolnoma v vodi in blaten, kakor bi me iz zemlje izkopali. Drugi dan ponoči so nas prišli premestiti, ker je ostalo le malo moč od stotnje še živih in zdravih. Dragi! Strašna sta bila ta dva dneva v mojem življenju, katera ne bom zlepa pozabil. Hvala Bogu in Mariji! Edino njej se imam zahvaliti, da me je še obvarovala vsega hudega.

V vasi tik za strelskimi jarki.

(Izvirni dopis iz bojišča.)

Naša vas je zadnja za strelskimi jarki, kjer je divjala še nekaj dni bitka, krvavo klanje z veliko silo, zdaj pa je po malem topniški dvoboj. Nas slovenskoštajerske fante in može, ki smo bili deloma že večkrat na fronti in ranjeni, je vojna vihra vrgla k nekemu poljskemu topniškemu polku, v katerem je polovica Nemcev, Čehov itd. Slovenci smo si sami pomagali, da nam ure hitreje tečejo. Ob prostem času se Slovenci zmirom zberemo, pojemo in si zbijamo spomine na slovensko domačijo, po kateri nam vsem hrepeni srce, posebno pa sedaj, ko prihajajo že tretji božični prazniki, kar smo na vojski. Z velikim zanimanjem čitamo, kako se naši ljudje tam v ozađu s peresom borijo za naše stare narodne pravice in nam pripravljajo pot, kadar se vrnemo po truda-polnem boju domov. V imenu vseh naših fantov in mož vsem braniteljem naše narodne časti prisrčna hvala! Z nami se je začela sedaj bojevati tudi narava. Snežni viharji razgrajajo, plazovi buče in zima kaže vso svojo moč. Toda mi trdno stojimo in kljubujemo sovražniku in naravnim silam ter s ponosom gledamo na ljubljeno domovino. Naš pozdrav njej in njenim zvestim sinovom in hčeram pošiljamo iz krvavega bojišča. Zdravi slovenski fantje in može od topniškega polka: Jernej Sitar, deseterik, iz Velenja; delovodje: Gusti Hribar iz Ljubljane, Martin Keiba; delovodje: Celja, Ivan Zajo, deseterik, Ivan Pustinek, predtopničar, oba doma pri Velenju; topničarji: Ivan Hribar ob St. Juriju, Juri Šušter iz Trbovelj, Al.

Colja, Ivan Gulič, predmojster Danijel Znidarčič, F. Černe, J. Miheli, Flego, Gorišek, Martin Vrečar in Kolenc.

Slovenski domobranci se borijo kot tigri.

(Izvirni dopis.)

Zadnji čas se prav malo sliši od našega slovenskoštajerskega domobranskega pešpolka. Res je, da smo skoraj bi rekli v od Boga pozabljenem kraju. Toda z Lahom imamo tu vedno opraviti. Nedavno tega nas začne nekega lepega jutra obstreljevati z artilerijo bolj po malem in sicer toliko, da je naravnal svoje topove v pravo smer. Vedeli smo že naprej, da pride drugi dan takozvani bobneči ogenj in res, rano drugega in naslednjega dne je bobnelo iz vseh kalibrov kot bi bil sodni dan. Tudi težke mine so bile poleg, kar je za najtežjimi topovi najstrašnejše orožje. Mina grozno počni in vse raztrga, kamor prileti. Ko so topovi nehali, nastopi laška infanterija, ki se je pa po večkratnih napadih in težkih izgubah vrnila in najbrž tudi spoznala, da ne prodre naših črt. Mi smo to vse hrabro zdržali in niti ped zemlje prepustili lakomnemu polentarju. Vjetniki so rekli, da smo se borili kot tigri. Tudi sovražniki imajo Slovence za hrabre vojake. Par dni pozneje pa smo dobili pohvalo tudi od našega gospoda divizionskega poveljnika, da smo se hrabro držali. Ponosni smo na vse to in upamo, da cela Slovenija z veseljem gleda na svoje sinove. Zdaj živimo zopet bolj mirno življenje in opravljamo svoje dolžnosti čvrsto naprej.

Iskrene pozdrave pošiljamo svojim staršem ter prijateljem in tudi tebi, „Slovenski Gospodar“, možje in fantje hrabrega polka: Poddesetnik Jenko Alojzij iz Dola pri Hrastniku, Polutnik Srečko iz Zidanega Mosta, Poznič Ivan iz Vranskega, Dobnik Anton iz Letuša, Polanec Fr. od Sv. Marka pri Ptuj, Blaznik Fr. iz Straži pri Zidanem Mostu, Grašič Jožef od Sv. Tomaža pri Ormožu, Verk Anton od St. Jurija ob juž. žel., Zidar Ivan od Smarja pri Jelšah, Novak Ivan od Trbovelj, Breznik Alojz iz Ruš in poddesetnika Kuder Josip iz Griž pri Celju in Petrovič Franc od Sv. Barbare v Haložah.

Druga bojišča.

Na francoskem bojišču razven hudih artilerijskih bojev nobenih pomembnih dogodkov. General Joffre bo baje odstopil od vrhovnega armadnega poveljstva in na njegovo mesto bo imenovan general Petain ali pa Kastein. Anglija baje namestila združiti v vodovju okrog Anglije svoje in tudi velik del četverosporazumovnega vojnega brodogoja pod vrhovnim poveljstvom angleškega admirala, da bi se mogla vspešno braniti pred napadi nemških podmorskih čolnov.

Na macedonskem bojišču se vršijo severno od Bitolja ter ob reki Črni hudi boji. Vsi navali Saraillove armade na bolgarske in nemške postojanke so bili odbiti.

Na turških bojiščih nič posebnega.

Grčija.

Poraz Rumunov je sicer že dovolj junaškega grškega kralja še bolj potrdil v njegovem odporu proti nikdar nasičenim četverosporazumovnim zahtevam. Kralj zbira svojo armado, ki mu je ostala zvesta. Vlada je že zaplenila vse vozove in konje za armado. Rezervisti po vaseh so že dobili povelje, da morajo takoj pod orožje, kakor hitro bodo zapeli cerkveni zvonovi. Nad Atenami je proglašeno vojno stanje. V okolici mesta je zbranih 20.000 vojakov in sicer, kakor je izjavil ministrski predsednik Lambros, za to, da vzdržujejo red. Proti Venizelistom se nastopa prav strogo, 1600 jih je zaprtih. Atenski župan in 188 drugih oseb je obtoženih veleizdaje. Na otoku Kreta pa so se v mestu Kanea zbrali Venizelisti ter so odstavili kralja Konstantina kot izdajalca domovine.

Slovenci, podpisujte V. vojno posojilo!

Tedenske novice.

Duhovniška vest. Bogoslovec IV. letnika č. g. Jožef Krošl, doma v Brežicah, je bil večeraj posvečen za dijakona, jutri (v petek) pa bo posvečen za duhovnika. Nova maša bo dne 17. decembra v Brežicah. Pridiguje župnik č. g. Franc Spindler od Sv. Jurija ob Pesnici.

Delavec spletel venec za rajnega cesarja. Delavec-starček Jožef Rozovič v Trstu je iz lovorja in hrastovih vej spletel letošnje leto krasen venec, ki je bil namenjen rajnemu cesarju Francu Jožetu za 2. december. Ker pa cesar ni dočkal 2. decembra, je bil venec poslan na Dunaj v cesarsko grobnico.

Cesarsko grobnico pri oo. kapucinih na Dunaju obišče vsak dan od 8000 do 10.000 ljudi. V soboto, dne 9. decembra, je bilo n. pr. v grobnici 8650 obiskovalcev.

Generalni polkovnik pl. Borojevič se je tako-le izrazil v V. vojnem posojilu: „Osemnajst mesecev smo že vsak dan priča tople domovinske ljubezni primorskega prebivalstva. Ta ljubezen se gotovo tudi krepko izkaže pri vojnem posojilu. Mi na fronti smatramo samo po sebi umljivo za castno dolžnost, da zapišemo zadnji vinar, ki ga lahko pogrešamo. Kdo izv. n. fronte bi hotel zaostati za nami? Sto podpisanih milijonov je dobljena bitka! — Kdo bi se ne hotel soboriti v njej? In vsaka dobljena bitka nas približuje času, ko bomo mogli meč zamenjati s plugom, da bomo v miru mirno gradili dalje moč in veličino domovine. — Borojevič, g. p. l. r.“

Vojno posojilo. Vsakdo, če le more, naj podpiše vojno posojilo. Posojilnice naj podpišejo, ako ni drugih ovir, vsaj toliko, kolikor znaša njih rezervni sklad. Občina naj bi nobena ne manjkala med onimi, ki so podpisovale vojno posojilo. Ako občine nimajo denarja, naj se obrnejo na naše domače posojilnice in hranilnice, ki jim bodo gotovo rade sle na roko. Poštoupravništvu uradu in tudi bančnim zavodom prihajajo mnogoštevilna vprašanja s strani prebivalstva, kako in kje naj se podpiše vojno posojilo potem, če je podpisovalec dobil tudi od uradnega, vojaškega ali civilnega mesta vabilo na podpis. Tudi v teh slučajih velja za podpisovanje vojnega posojila splošno in brezizjemno veljavno načelo popolne svobode podpisovalca glede načina in kraja podpisa. Vsakomur je brez izjeme in brezpogojno svobodno, da podpiše vojno posojilo pri podpisovalnici, ki si jo izbere sam in to tudi tedaj, če bi bila morda v uradnem vabilu imenovana kaka druga podpisovalnica. Priporočljivo je samo in tudi vedno zadostuje, da se dotičnemu uradnemu mestu, kakor hitro se je izvršil podpis, to sporoči, da se mu tako omogoči zaželen pregled o splošni udeležbi pri podpisovanju. Občine, ki bodo podpisale vojno posojilo, morajo na vsak način sklicati tudi zborovanje davkoplačevalcev, napraviti zapisnik in ga poslati uradu, odkoder je došel poziv. Občine smejo svobodno podpisati posojilo pri domači posojilnici in to jim tudi tople priporočamo. Mariborsko okrajno glavarstvo in okrajni odbor sta n. pr. dovolila, da sme občina Sv. Križ podpisati vojno posojilo pri domači posojilnici. Kar velja za mariborski okraj, velja za vse druge okraje.

Vojno posojilo in hranilne vloge. Zaradi preobilice denarja z ene strani in 100% zvišanja rentnega davka in pristojbin ter vnovič zvišanih davčnih bremen z druge strani so bile hranilnice, banke in drugi denarni zavodi prisiljeni, da so znižali obrestno mero na vloge. Obrestna mera omahuje sedaj med 3% in 4%. Brez dvoma je bilo s to odredbo občutno prizadetih mnogo malih, pa tudi velikih vlagateljev v svojih dohodkih, kar pride v sedanjih časih velike draginje živil in potrebščin ter izdatno višjih davščin tem hujše v pošte. Samo ob sebi nastane vprašanje, kako bi se dal poravnati ta veliki primanjkljaj dohodkov. Odgovor na to vprašanje se glasi: Podpisujte peto vojno posojilo, ki donosja za podpisovalno ceno 92 K šest odstotkov obresti in bo tekom 40 let povrnjeno s 100 kronami, ali pa podpišujte 5% državno-zakladne liste po ceni 96 K, ki bo povrnjeno dne 1. junija 1922 s 100 K in donosajo 6% obresti. Kdor torej svoje hranilne vloge in tirajne izpremenil v vojno posojilo, je na ta način v prijetnem položaju, da zviša dohodek od svojih glavnice za polovico, odnosno za dvojni znesek. Kdor si na ta način pomaga, pomaga tudi državi in priskoči na pomoč, da premagamo svoje sovražnike. Strokovna pismena in ustmena pojasnila dajejo vsi naši domači denarni zavodi.

Taki so naši slovenski junaki! Kaka zavest in domoljubje preveva srca naših slovenskih vojakov, posebno na laški fronti, nam dokazuje pismo, ki so nam ga poslali naši vojaki: Z naglimi koraki se že nam bliža tretji Božič na bojnem polju. Tretjo zimo se borimo proti sovražnikom naše mile domovine. Da, tretjo zimo se žrtvujemo nedolžne žrtve za rodno grudo Veliko blagih mož in krepkih mladeničev smo sicer žrtvovali, ampak s sladko zavestjo, da niso bile te krvave žrtve zastoj. Dosedaj smo vedno mi zmagovalci. Kljubujemo še mi junaki zmiraj takorekoč celemu svetu. Ne najde pa se tudi lahko vojaka, ki bi bil za svojo rodno grudo tako vnet kot je ravno Slovenec. On ne vpraša po težavan, ki ga čaka, ampak: kje je sovražnik in kdaj gremo nad njega. Veliko ste brali, dragi Slovensko-Stajerci, o naših slovenskih junakih. Zlasti na Krasu in v južnih Tirolah so si priborili neverljivih lahorik. In kdo podžiga pogum slovenskega vojaka, kdo mu da moč, da prezira lastno nevarnost in natolče Laha, da jo zabrusi s krvavo butico tje, odkoder je prišel? Domoljubje in zavest, da, če izgubimo naš s krvjo napojeni svet, zgubimo vse, kar nam je drago in sveto na zemlji. Zato pa naj le pride, če ga butica srbi. Dragi rojaki! Le zaupajte v Vaše očete, može, brate in žene. Čeravno traja ta „sala“ že tretje leto, vendar še nismo izgubili potrpljenja in korajžje. Naj se Lah še tako zaganja v nas, damo mu po buti, da